

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 2013

1080/2013

Valtioneuvoston asetus poliisista

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 10 §:n 1 momentin nojalla:

Poliisimiehet

1 §

Poliisimiehiä ovat:

- 1) päällystöön kuuluvat:
 - a) Poliisihallituksessa poliisiylijohtaja, poliisijohtaja, poliisiylitarkastaja, poliisilakimies, poliisitarkastaja, ylikomisario ja komisario;
 - b) keskusrikospoliisissa keskusrikospoliisin päällikkö, apulaispäällikkö, rikosylitarkastaja, poliisilakimies, rikostarkastaja, rikosylikomisario ja rikoskomisario;
 - c) suojelupoliisissa suojelupoliisin päällikkö, apulaispäällikkö, osastopäällikkö, poliisilakimies, ylitarkastaja ja tarkastaja;
 - d) Poliisiammattikorkeakoulussa rehtori, ylikomisario ja komisario;
 - e) paikallispoliisissa poliisipäällikkö, apulaispoliisipäällikkö, rikosylitarkastaja, poliisilakimies, rikostarkastaja, rikosylikomisario, ylikomisario, rikoskomisario ja komisario;
- 2) alipäällystöön kuuluvat rikosylikonstaapeli, ylikonstaapeli ja ylietsivä; sekä
- 3) miehistöön kuuluvat vanhempi rikoskonstaapeli, vanhempi konstaapeli, etsivä ja nuorempi konstaapeli.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja poliisimiehiä ovat myös sisäministeriön poliisiosaston poliisijohtaja, poliisiylitarkastaja, poliisilakimies ja poliisitarkastaja, Häätäkeskuslaitoksen ja Hallinnon tietotekniikkakeskuksen poliisimiehet sekä siviilihenkilöstön osallistu-

misesta kriisinhallintaan annetun lain (1287/2004) perusteella poliisitehtäviin nimetyt poliisimiehet.

Toiminnalliset johtosuhteet

2 §

Poliisihallituksen poliisiylijohtaja ja poliisijohtaja ovat kaikkien poliisin henkilöstöön kuuluvien esimiehiä.

Poliisihallituksen vastualueen esimies on 1 momentissa säädetyin poikkeuksin vastualueellaan kaikkien poliisin henkilöstöön kuuluvien esimies.

3 §

Paikallispoliisin henkilöstön esimies on poliisipäällikkö. Valtakunnallisen yksikön henkilöstön esimies on päällikkö.

Paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksikköjen toimintayksikköjen toimintaa johtavat päällystöön kuuluvat poliisimiehet tehtäväalueellaan.

4 §

Paikallispoliisin tilanne- tai johtokeskuksessa on päällystöön kuuluva yleisjohtaja, joka vastaa operatiivisen kenttätoiminnan johtamisesta. Johtokeskuksen yleisjohtajan toimialue voi koostua useamman poliisilaitoksen alueesta.

Yleisjohtaja on toimialueella työvuorossa olevien operatiivisessa kenttätoiminnassa

työskentelevien esimies. Kiireellisen poliisi-tehtävän hoitamiseksi yleisjohtaja voi antaa koko toimialueensa poliisin henkilöstöä koskevia käskyjä.

Yksittäisen poliisille kuuluvan tehtävän yleisjohtaja on tehtävää suorittavan henkilöstön esimies.

5 §

Paikallispoliisin kenttäjohtaja vastaa toimialueensa kenttätoiminnan operatiivisesta johtamisesta yleisjohtajan alaisuudessa.

Kenttäjohtaja on, päällystä lukuun ottamatta, toimialueella työvuorossa olevien operatiivisessa kenttätoiminnassa työskentelevien esimies. Kenttäjohtajalla on työnjohtovastuu toimialueensa poliisille kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

6 §

Paikallispoliisissa tai poliisin valtakunnalliseen yksikköön kuuluvassa toimintayksikössä ryhmänjohtajaksi tai partionjohtajaksi määrätty poliisimies on alaisuudessaan toimivien poliisimiesten esimies.

Yksittäisen poliisille kuuluvan tehtävän suoritusvastuu on tilannejohtajalla. Tilannejohtaja on johtamaansa tehtävää suorittavan henkilöstön esimies.

7 §

Poliisin toiminnallisista johtosuhteista voidaan määrätä lisäksi Poliisihallituksen, poliisin yhteistoiminta-alueen, johtokeskusalueen, paikallispoliisin poliisiyksikön sekä valtakunnallisen poliisiyksikön ohjesäännössä tai työjärjestyksessä.

Erityisen syyn vaatiessa Poliisihallitus voi koko maan osalta ja poliisipäällikkö alaisensa paikallispoliisin yksikön henkilöstön osalta päättää tilapäisistä poliisin henkilöstön johtosuhteista tilanteen edellyttämällä tavalla.

8 §

Poliisihallituksen johtovalmiuteen määrätty päällystöön kuuluva poliisimies johtaa Poliisihallituksen johdettavaksi otettua poliisitoimintaa kunnes johtosuhteista toisin määrätään. Poliisihallituksessa johtovalmiuteen määrätty päällystöön kuuluva poliisimies on 2 §:ssä säädetyin poikkeuksin kaikkien poliis-

sin henkilöstöön kuuluvien esimies kunnes johtosuhteista toisin päätetään.

Poliisin valtakunnallisessa yksikössä johtovalmiuteen määrätty päällystöön kuuluva poliisimies on 1 momentissa tarkoitetun poliisimiehen alaisuudessa asianomaisen yksikön henkilöstön esimies kunnes johtosuhteista toisin päätetään.

9 §

Poliisitoiminnallisen tilanteen siirtyessä henkilön takaa-ajon vuoksi tai muusta syystä poliisilaitoksen alueelta toiseen poliisin toimenpiteitä johtaa se poliisiyksikkö, joka ensin on ryhtynyt toimintaan, kunnes johtosuhteista toisin päätetään.

Voimankäyttö- ja suojavälineet

10 §

Valtio varustaa poliisimiehen tehtävien edellyttämällä voimankäyttö- ja suojavälineillä. Henkilöön kohdistuvia voimakeinoja poliisilain (872/2011) 2 luvun 17 §:n 1 momentin mukaisesti käytettäessä poliisimies saa käyttää vain 2 momentissa mainittuja voimankäyttövälineitä, jotka Poliisihallitus on hyväksynyt ja joiden käyttöön poliisimies on saanut koulutuksen.

Poliisin voimankäyttövälineitä ovat:

1) henkilökohtaisena virka-aseena käytettävät lippaallisella tai itselataavalla kertatulella toimivat pistoolit ja revolverit niihin soveltuvine patruunoineen;

2) tukiasena käytettävät lippaallisella tai itselataavalla kertatulella toimivat kaliiperiltaan virka-asetta vastaavat ampuma-aseet niihin soveltuvine patruunoineen;

3) poliisitoimintaa tukevana erityisaseina haulikko, kaliiperiltaan virka-asetta vastaava konepistooli, kivääri tai ampuma-aselain (1/1998) 6 §:n 2 momentin 12 kohdassa tarkoitettu muu ampuma-ase ja kaasun tai muun lamaanuttavan aineen levittämiseen tarkoitettu ampuma-ase niihin soveltuvine patruunoineen; sekä

4) muut ominaisuuksiltaan ja asianmukaisesti käytettyinä vaikutuksiltaan ampuma-asetta lievemmit voimankäyttövälineet.

Virkamerkki

11 §

Poliisimiehellä on Poliisihallituksen vahvistama virkamerkki.

Muulle poliisin palveluksessa olevalle voidaan antaa Poliisihallituksen vahvistama henkilökortti.

Poliisin tunnuskuva sekä poliisin kulkuneuvoissa käytettävät liput ja viirit

12 §

Suomen poliisin tunnuskuvana on miekka, jonka kahvan muodostaa Suomen vaakunaan liittyvän leijonan pää, alla olevan kuvan mukaisesti:

13 §

Poliisin alukset käyttävät valtiolippua.

Poliisin alusten erikoismerkkeinä ovat pienoisliput ja viirit, joissa on poliisin tunnuskuva tai poliisia osoittava kirjoitus tai mo-

lemmat. Tällaisia viirejä tai pienoislippuja voidaan käyttää myös poliisin moottoriajoneuvoissa.

14 §

Poliisihallitus antaa määräykset poliisin tunnuskuvan virallisesta käytöstä ja vahvistaa viirien ja pienoislippujen värin ja muodon.

15 §

Poliisihallitus voi hakemuksesta myöntää poliisin henkilöstöön kuuluville ja näiden muodostamille yhteenliittymille luvan poliisin tunnuskuvan yksityiseen käyttöön.

Voimaantulo

16 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Tällä asetuksella kumotaan poliisiasetus (1112/1995) sekä poliisin tunnuskuvaista sekä sen kulkuneuvoissa käytettävistä lipuista ja viireistä annettu asetus (234/1952).

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja poliisimiehiä ovat Poliisiammattikorkeakoulussa 31 päivään joulukuuta 2014 saakka poliisipäällystön tutkinnon A-osan, poliisipäällystön virkatutkinnon tai poliisipäällystön tutkinnon suorittanut opettaja, poliisialipäällystön virkatutkinnon taikka poliisialipäällystön tutkinnon suorittanut opettaja sekä kouluttaja.

Poliisilain (493/1995) 8 §:n mukaiset erityiset poliisivaltuudet saaneelle on annettava henkilökortti, jossa on mainittava henkilötietojen ohella toimialue, voimassaoloaika ja valtuuksien laajuus. Edellä mainittu henkilökortti on poliisitehtäviä suoritettaessa pidettävä mukana ja tarvittaessa tai vaadittaessa esitettävä, jos se tehtävää vaarantamatta on mahdollista.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

Sisäasiainministeri Päivi Räsänen

Hallitusneuvos Katriina Laitinen